

Zaltbommel geeft beplanting goede start

Zaltbommel geeft gedegenererde klei opknapt met flinke partij organisch materiaal

Bodemverbetering bij het opnieuw inrichten van plantvakken gebeurt veel. Maar de mate waarin de gemeente Zaltbommel het organische product Vosca Vita Terra toepast, is wel bijzonder, meent Nick Verbeet van leverancier Vos Capelle. 'Afname van zulke grote hoeveelheden, in zo'n korte periode, maken we niet vaak mee.'

Auteur: Bart Mullink

Vele honderden plantvakken van meestal niet meer dan enkele vierkante meters werden ooit gevuld met hoofdzakelijk lage heesters. Hiervan is vaak weinig meer over. Een ernstig gedegenererde bodem bleek één van de oorzaken hiervan, weet Cok van Zanten, beleidsmedewerker groen van de gemeente Zaltbommel. 'Daarom is besloten om vóór het herinrichten van de vakken met nieuwe beplanting eerst de bodem een flinke opknaptbeurt te geven.' Het is een flinke investering, die volgens hem niettemin de kosten zeker waard is. 'Ik heb elders gezien hoe nieuw ingeplante vakken soms het jaar erop alweer moesten worden vervangen. Dat is ook duur.'

Voedzame mix

Voor bij elkaar circa 3000 vierkante meter aan plantvakken werd afgelopen jaar bijna 190 kuub Vosca Vita-Terra besteld. Dat werd in een laag van 5 centimeter dik aangebracht en met de toplaag van de bodem vermengd, tot op een diepte van circa 20 centimeter. 'Zo krijgen de planten een goede start.' Vita-Terra is een product dat is samengesteld uit turf, veenmos, compost en Biovin, plus wat toevoegingen zoals calcium. 'Biovin is het restproduct dat overblijft na de druivenpers', licht Nick Verbeet van Vos Capelle toe. 'Het is een voedzame mix, vol bacteriën. Daardoor knapt het bodemleven meteen flink op.'

Schoffelen

Voorheen vertrouwde bodembedekkende soorten als *Cotoneaster* en *Euonymus* maakten plaats voor soorten die beter passen bij de hedendaagse inzichten over groenbeheer. 'Een probleem met de vroegere bodembedekkers,'

onderhoud gemakkelijk is uit te voeren, of ze goed zijn te snoeien en of ertussen kan worden geschoffeld. Verder hebben we veel aandacht besteed aan biodiversiteit, zodat er bijna altijd wel iets bloeit. Dat is fijn voor de bijen. Binnen een klein vak is die biodiversiteit lastig te rea-

liseren; de variatie zit daarom vooral tussen de verschillende vakken die bij elkaar in de buurt liggen.' Om de geschikteste soorten voor de locaties te kunnen kiezen, hebben we ons goed laten adviseren door onze leveranciers, de

'De nieuwe aanplant is veel diverser, met zowel heesters als vaste planten'

weet Van Zanten, 'was dat de onkruidbestrijding problematisch werd. Je kon er bijna niet tussen schoffelen. Met als gevolg, temeer omdat van het bedekken van de bodem steeds minder sprake was, overwoekering door hardnekkige onkruiden. En zoals je weet is de tijd dat we die chemisch mochten bestrijden voorbij.'

Variatie

Een ander minpunt was de beperkte variatie. 'We hebben nu gekozen voor een divers geheel van heesters en vaste planten. Daarbij is niet alleen naar het beeld gekeken, maar ook of het

Nick Verbeet

Groenvoorziening kernen in de gemeente Zaltbommel

Sierheesters en bodembedekkers:

60.390 m²

Struikrozen:

5.770 m²

Hagen en blokhagen:

44.371 m²

Vaste planten:

2.540 m²

Gazon, hondenuitlaatveld, wadi:

433.140 m²

Bosplantsoen:

140.060 m²

Bos:

82.000 m²

Wegbermen ruw gras:

1.127.100 m²

Eerst de oude beplanting eruit

Diepspitten

kwe kers. Zo kwamen er verschillende soorten asters; dat zijn aantrekkelijke en bovendien sterke planten. Verder zijn er veel lage *Prunus*-soorten geplant en ook *Hipericum*, *Lonicera* en *Spirea*!

‘De structuur was door inklinking om zeep; er was weinig ruimte over voor lucht en water’

Bodemverbeteraar

In het geoliede vernieuwingsproces leverde Vos Capelle afgelopen najaar elke twee weken een vrachtwagen vol bodemverbeteraar af, bij elkaar zo’n zes keer. Vanuit de opslag op de gemeentewerf werd het los gestorte materiaal vervolgens verspreid over de opnieuw in te richten vakken. Na een ronde diepspitten met een graafmachine werd de Vosca Vita-Terra uitgestrooid en ondergefreest. Van Zanten: ‘In december zijn we begonnen met planten en in januari waren we daarmee al zo goed als klaar.’ De Bommelse klei is in principe goede grond, onderstreept hij. In de talloze plantvak-

ken binnen de bebouwde kom bleek deze echter gedegeneerd. ‘De structuur was door inklinking om zeep; er was weinig ruimte over voor lucht en water. Bij droogte zag je al snel enorme scheuren ontstaan.’

Verdichting

Dat de planten daar niet konden gedijen, is te begrijpen. ‘Het zijn kleine stukjes grond, meestal langs verharding. Het verkeer rijdt er dicht langs en soms zelfs eroverheen. Dat werkt verdichting in de hand. Er is ook regelmatig doorheen gegraven, bijvoorbeeld voor het leggen van kabels.’

Met de bodemkwaliteit was het volgens hem trouwens ook in het begin al regelmatig sappen. ‘In nieuwe wijken wordt tijdens de bouw veel met grond gesleept. Zo kan er op de plantlocaties toevallig van alles terecht-

men.’ Dat planten na verloop van tijd moeten worden vervangen, is heel normaal, voegt hij daaraan toe. ‘Meestal zijn ze na zo’n 25 jaar wel op. Sommige gaan stukken langer mee, maar ik zie er ook die na drie of vier jaar al het loodje leggen.’

Nieuwe ronde

Zo bezien is de vernieuwing van 2500 vierkante meter plantvakken in de gemeente niet meer dan regulier onderhoud. ‘We doen het ook uit het gewone onderhoudsbudget. In voorgaande jaren was er wat extra geld voor vergroening; daarvan zijn ook al wat vakken vernieuwd.’ Hij ziet intussen dat er nog wat vakken over zijn die ook een grote beurt kunnen gebruiken. ‘Wellicht komt er daarom snel nog een ronde.’ En daarbij zal het niet blijven, weet hij. ‘Als je kijkt naar het totale oppervlak aan plantvakken, dat is al gauw 100.000 vierkante meter. Dan is het niet gek als je daarvan elk jaar een paar duizend vierkante meter moet vernieuwen.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!